

ul. FOKSAL 3/5
00-366 WARSZAWA
tel.: (+48) 22 828 59 30 - 32
fax: (+48) 22 827 87 18
e-mail: info@iwp.pl
NIP 525-15-72-357

Warszawa, dn. 12 grudnia 2016 r.

Pan
Paweł Gruza
Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Finansów
Ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

nasza organizacja jako związek pracodawców grupuje w swoich szeregach wydawców wydających różnorodnie tematycznie i częstotliwościowo tytuły prasowe, począwszy od prasy lokalnej z takimi tytułami jak np. Tygodniki: Podhalański, Zamojski, Płocki, Ciechanowski, tygodniki społeczno-polityczne jak : W Sieci, Gazeta Polska, Polityka, Tygodnik Powszechny, Do Rzeczy, Gazeta Finansowa, cały segment prasy kobiecej, hobbystycznej, naukowej oraz dzienniki ogólnokrajowe jak Gazeta Polska Codziennie, Rzeczpospolita, Gazeta Wyborcza, Dziennik Gazeta Prawna, Puls Biznesu, Parkiet, Super Express, Fakt, oraz wszystkie tytuły prasy regionalnej jak np. Kurier Szczeciński, Dziennik Bałtycki, Dziennik Zachodni, Gazeta Pomorska, Gazeta Współczesna, Polska The Times, Gazeta Wroclawska itd.

Prawie siedem tysięcy różnorodnych tytułów prasowych wydawanych w Polsce wnosi każdego dnia swój istotny wkład w budowę społeczeństwa obywatelskiego, edukując obywateli i prezentując zachodzące zmiany gospodarcze, kulturalne, naukowe, społeczne i polityczne, ale też organizując wiele społecznych przedsięwzięć i upowszechniając opinię społeczną.

Doceniając istotną rolę prasy, a także dbając o rozwój czytelnictwa prasy i książki, w wielu Państwach Członkowskich Unii Europejskiej w tym w Polsce ustawodawcy wprowadzili preferencyjne stawki podatku VAT dla prasy i książki drukowanej. Wraz z rozwojem nowych środków komunikacji i postępowaniem technologicznym, tradycyjne media drukowane uzupełniane są o nowe cyfrowe formaty lub przez nie zastępowane. Należy jednak zauważyć, iż prasa czy książka drukowana i elektroniczna pozostaje jako jedno i to samo dobro. Rola prasy i książki (niezależnie

od formy rozpowszechniania) jest wciąż taka sama i te same powody, które brane były pod uwagę w przypadku ustalenia zredukowanych bądź zerowych stawek podatku VAT dla wersji drukowanych powinny być wzięte pod uwagę w przypadku prasy i książki elektronicznej. Ta forma dystrybucji treści jest bowiem jedynie odpowiedzią na rozwój nowych technologii, a w konsekwencji zmieniające się zwyczaje czytelników w sposobie ich konsumowania. Czytelnicy powinni mieć dziś możliwość swobodnego wyboru, kiedy i w jaki sposób chcą korzystać z treści wysokiej jakości (w formie papierowej, formatach cyfrowych, na nośnikach cyfrowych itd.). Unijny system VAT jak i krajowy nie powinny stanowić przeszkody w zapewnieniu tym konsumentom swobody wyboru.

Dla przypomnienia, już w grudniu 2010 roku Komisja Europejska opublikowała dokument pt. „Zielona Księga w sprawie przyszłości podatku VAT w stronę prostszego, solidniejszego i wydajniejszego systemu podatku VAT” (KOM(2010) 695 wersja ostateczna). Dokument ten postulował ujednoczenie i uproszczenie różnorodnych systemów naliczania podatku VAT w Państwach Członkowskich UE.

Badania przeprowadzone we Francji na temat gospodarczych i budżetowych konsekwencji stosowania obniżonej stawki VAT od książek elektronicznych, które z powodzeniem można odnieść do prasy elektronicznej, wykazały, iż europejski rynek książki elektronicznej mógłby rozwijać się bardzo szybko (podobnie jak nastąpiło to w USA po 2000 roku), gdyby średnia różnica ceny książki fizycznej a jej elektronicznym odpowiednikiem była wyższa. W Europie wynosi ona od 15 do 30% i jest niewystarczająca, by skutecznie walczyć z piractwem i sprostać oczekiwaniom konsumentów, którzy oczekują różnicy co najmniej na poziomie 38%. Kluczowym elementem związanym z wysiłkami wszystkich podmiotów zaangażowanych w łańcuch wartości, jeśli chodzi o obniżanie cen, jakie musi zapłacić konsument, jest stawka VAT. Oczywiście, że stosowanie stawki podstawowej uniemożliwia uzyskanie zniżki oczekiwanej przez czytelnika. Ten stan rzeczy wspiera tylko ofensywę wielkich północnoamerykańskich grup technologicznych (Amazon, Google, Apple), które nie podlegają systemowi podatku VAT. Równocześnie, symulacje ekonomiczne przeprowadzone w trakcie realizacji badania pokazały, że wpływ obniżonej stawki VAT byłby nie tylko całkowicie pozytywny na poziom sprzedaży książek i wzrost czytelnictwa, ale także korzystny, jeśli chodzi o budżetowy przychód podatku VAT uzyskiwanego od czytelników książek elektronicznych. Badania francuskie wykazują, że obniżenie stawki VAT od książek elektronicznych do 5,5% obniża cenę książki o 40%, przy zachowaniu tych samych dochodów dla wszystkich podmiotów.

W tym kontekście warto podkreślić, że w komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie przyszłości podatku VAT –

w stronę prostszego, solidniejszego i wydajniejszego systemu podatku VAT (komunikat z dnia 6 grudnia 2011 KOM(2011)851) Komisja zauważyła, że przy określaniu stawki VAT należy wziąć pod uwagę postęp technologiczny tak, aby uzyskać zbieżność pomiędzy środowiskiem on-line i światem fizycznym. Takie stanowisko wyraził także Komisarz Algirdas Šemeta w liście skierowanym do wydawców z 19 stycznia 2012 roku. W październiku 2011 roku Parlament Europejski przyjął sprawozdanie w sprawie przyszłości podatku VAT, w którym stwierdzono, iż książki, czasopisma oraz gazety – bez względu na formę – powinny być objęte tą samą stawką podatku VAT (2011/2082(INI)). O braku uzasadnienia dla utrzymywania rozróżnienia na publikacje cyfrowe oraz wydane na fizycznych nośnikach, wspomniała także w swojej wypowiedzi z dnia 21 listopada 2011 r. Komisarz do Spraw Agendy Cyfrowej – Neelie Kroes. Takie samo stanowisko zaprezentowała 25 maja 2012 Androulla Vassiliou, komisarz ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży.

Niewłaściwość zróżnicowania stawek VAT w stosunku do prasy i książek na różnych nośnikach podniosła również w Polsce prof. Irena Lipowicz, Rzecznik Praw Obywatelskich, która w wystąpieniach do ministra finansów (z 7 marca 2012 r.) i do ministra administracji i cyfryzacji (z 16 maja 2012 r.) poinformowała, iż w Biurze RPO „badana jest sprawa różnic w stawce podatku od towarów i usług na publikacje wydawane na nośnikach fizycznych (drukowane, wydawane na dyskach, taśmach etc) oraz te oferowane w formie zapisu cyfrowego”. Zdaniem RPO „Opisana sytuacja budzi wątpliwości z punktu widzenia konstytucyjnej gwarancji równości oraz wolności dostępu do dóbr kultury. Należy także zauważyć, że nie sprzyja ona rozwojowi czytelnictwa oraz zmniejsza konkurencyjność polskich podmiotów gospodarczych oferujących ebooki”.

W grudniu 2013 roku RPO zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności ustawy VAT w zakresie w jaki wyłączają stosowanie obniżonych stawek VAT do książek wydawanych w formie cyfrowej i innych publikacji elektronicznych z art. 32 w zw. z art. 84 w zw. z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zdaniem RPO obowiązujące rozwiązanie budzi wątpliwości z punktu widzenia konstytucyjnej gwarancji równości. Prowadzi bowiem do zróżnicowania sytuacji prawnej podmiotów będących w takiej samej sytuacji faktycznej.

W lipcu 2015 roku TK zwrócił się z pytaniem prejudycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, dotyczącym ważności przepisu dyrektywy VAT, w zakresie w jakim wyłącza on stosowanie obniżonych stawek podatku do książek wydawanych w formie cyfrowej i innych publikacji elektronicznych. TSUE rozpatrywał sprawę w czerwcu 2016 roku, gdzie strony RPO, KE i polski rząd przedstawiły swoje stanowiska. Oczywiście KE i RPO podtrzymały stanowisko co do prawidłowości dyrektywy. Obecnie oczekiwany jest wyrok.

W międzyczasie rzecznik generalny TSUE powziął wątpliwości co do naruszenia zasady neutralności podatku VAT oraz zasady równego traktowania w świetle dyrektywy VAT, która była tworzona w czasach, gdy prasy i książki cyfrowych jeszcze nie było.

Podstawowym celem preferencji dla prasy i książek w dyrektywie VAT jest promowanie dostępu do wiedzy i kultury. W tym duchu, na Targach Książki w Paryżu w kwietniu 2015 roku wypowiedzieli się ministrowie kultury Francji, Polski, Niemiec i Włoch. Jedynie stanowisko Polski było odmienne w zakresie uznania i objęcia zredukowaną taką samą stawką VAT prasy elektronicznej w związku ze stanowiskiem resortu finansów, który wykazywał wówczas, że takie same stawki nie powinny obowiązywać elektronicznych wydań prasy, bo te często znacznie różnią się od drukowanych gazet – np. zawierają treści wideo. Naszym zdaniem stanowisko to jest sprzeczne ze stanem faktycznym, odnoszącym się do definicji prasy, wynikającej z ustawy prawo prasowe jak i też dyrektywy AVMS (dyrektywa 2010/13/UE) oraz polskiej ustawy o radiofonii i telewizji z 1992 roku, która wyłącza prasę udostępnianą w systemie teleinformatycznym z przepisów ustawy, jeśli treści wideo nie składają się w przeważającej części z audycji audiowizualnych (art. 2 ust. 2 pkt. 6 Ustawy).

Branża prasowa szybciej niż książkowa odpowiada na zainteresowanie swoich czytelników, którzy oczekują również treści wideo i audio, stając się bardziej atrakcyjna na silnie konkurencyjnym rynku cyfrowym. Wydawcy książkowi również w coraz większym zakresie tworzą multimedialne e-booki, którego przykładem niech będzie e-book „Orzeł Biały Czerwona Gwiazda”, który dołączamy do niniejszego pisma. Również inne książki, a szczególnie podręczniki wykorzystują nowe technologie uatrakcyjnienia słowa drukowanego, także prasa i książka w silnie konkurencyjnym rynku internetowym muszą uatrakcyjnić swoje produkty, poszerzając o audio i wideo, aby utrzymać i zwiększyć ich sprzedaż.

Wieloletnie starania wydawców prasy i książki znalazły ostatnio swój wyraz w wypowiedzi Przewodniczącego Komisji Europejskiej Claude Junckera, który 6 maja 2015 roku w rozmowie z niemieckim związkiem wydawców prasy (BDZV) stwierdził, że prawo unijne nie nadąża za zmianami technologicznymi i musi ulec zmianie. Powinno ono pomóc firmom wydającym książki elektroniczne jak i wydawcom, którzy pozyskują ogromną ilość czytelników dzięki internetowi przy utrzymaniu zasady, iż podatek VAT musi być neutralny technologicznie. Potwierdziła to w rozmowie z Dziennikiem Gazetą Prawną Vanessa Mock rzeczniczka prasowa Pierre’a Moscovici komisarza ds. ekonomicznych, finansowych, podatków i ceł.

Zapowiedzi decydentów Komisji Europejskiej ziściły się w ogłoszonych w lipcu br. konsultacjach publicznych ws. zredukowanych stawek VAT na publikacje dostarczane drogą elektroniczną. Jednocześnie Komisja Europejska poinformowała, że przyjmuje do wiadomości

różnice pomiędzy publikacjami drukowanymi a elektronicznymi – w zakresie formatu oferowanego konsumentom przy prezentowaniu tych samych treści do czytania i że system VAT musi nadążać za wyzwaniami gospodarki cyfrowej.

Szeroki udział w konsultacjach, które zakończyły się 19 września br., mieli wydawcy, przedstawiając w odpowiedziach indywidualne stanowiska odnoszące się do potencjalnych korzyści wynikających z wprowadzenia jednolitej stawki VAT na wydawnictwa drukowane i elektroniczne.

W wyniku tych konsultacji KE pierwszego grudnia br. zaproponowała zmiany w dyrektywie VAT, polegające na:

- wprowadzeniu jednego unijnego portalu ds. płatności VAT przez internet,
- uproszczeniu przepisów o rozliczeniu VAT dla mikroprzedsiębiorców, którzy mają obroty poniżej 10 tys. euro dla sprzedaży transgranicznej oraz MŚP o obrotach do 100 tys. euro.
- zwalczaniu nadużyć VAT,
- **stworzeniu państwom członkowskim warunków do obniżenia stawek VAT dla publikacji elektronicznych, takich jak e-książki i e-prasa.**

Propozycja Komisji otwiera dla każdego kraju członkowskiego możliwość stosowania zredukowanych, silnie zredukowanych lub zerowych stawek VAT na publikacje drukowane i cyfrowe.

Wobec takiej propozycji Komisji Europejskiej, naszym zdaniem stanowisko Ministerstwa Finansów musi uwzględniać kierunkową decyzję polityczną KE oraz wieloletnie starania wydawców prasy i książki, związane z obniżeniem i wyrównaniem stawek VAT na publikacje drukowane i elektroniczne, które będą sprzyjały stopniowej transformacji z działalności analogowej do cyfrowej. Atrakcyjność cenowa publikacji cyfrowych ograniczy korzystanie z pirackich treści i zwiększy popyt na udostępniane legalnie treści.

Prowadzone badania w 2013 roku przez Millward Brown wśród konsumentów treści wykazały występującą zależność pomiędzy ceną a możliwością zakupu. Ponad 60% badanych korzysta z treści darmowych lub pirackich i celem propozycji KE jest wzrost konkurencyjności treści płatnych.

Szczególnie w działalności prasowej, zawyżona cena e-prasy stymuluje piractwo, którego rozmiar prowadzi do degradacji prasy ze wszystkimi negatywnymi konsekwencjami dla pluralizmu treści i wolności słowa.

Przeprowadzona przez nas analiza stanu faktycznego na podstawie danych Związku Kontroli Dystrybucji Prasy wskazuje, że publikacje internetowe (e-wydania i mutacje cyfrowe) stanowią zaledwie 3,3% rozpowszechniania globalnego prasy, a zredukowanie stawki VAT do 8% na e-prasę przyniesie dla skarbu państwa obniżenie podatku w granicach 12 mln zł. Jednocześnie deklaracje czytelników, wynikająca z przeprowadzonych badań Millward Brown, wskazują na wzrost zainteresowania kupnem wydań cyfrowych. Z obecnych 10% czytelników, którzy sięgają po wydanie cyfrowe, w najbliższych latach liczba ta wzrośnie do 17,5%. Wzrost ten przysporzy sprzedaż wydań elektronicznych i przyniesie wzrost podatku VAT.

Przedstawiając powyższe liczymy, że Resort, wspierając rozwój czytelnictwa wraz z nowymi otwierającymi się możliwościami technologicznymi internetu będzie orędownikiem proponowanych zmian przez Komisję Europejską, które sprzyjają rozwojowi polskich mediów wobec światowych gigantów technologicznych.

Cieszy nas również fakt, że klub parlamentarny Kukiz'15 złożył 12 grudnia do łaski marszałkowskiej projekt ustawy o zmianie podatku od towarów i usług, który zakłada obniżenie i wyrównanie stawek VAT na e-booki i e-prasę.

Przedstawiając niniejsze pismo liczymy na spotkanie z Panem Ministrem w gronie wydawców prasy i książki i w tej sprawie będziemy w kontakcie z Pana sekretariatem.

Z wyrazami szacunku,

Dyrektor Generalny
Maciej Hoffman

PREZES
Wiesław Podkai

Do wiadomości:

1. Pan Stanisław Tyszka
Wicemarszałek Sejmu RP
2. Pani Elżbieta Kruk
Przewodnicząca Komisji Kultury i Środków Przekazu
Sejmu RP
3. Pan Jarosław Sellin
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Kultury i
Dziedzictwa Narodowego

Faktura nr SWF/2016/168042/OD

Miejsce wystawienia: Kraków
Data wystawienia: 2016-12-09
Data zak. dostawy/usługi, zał.: 2016-12-09

Sposób zapłaty: PayU
Termin zapłaty: zapłacono

Podatnik:
Wydawnictwo Otwarte Sp. z o.o.
ul. Smolki 5/302
30-513 Kraków
NIP: 6772270257

Nabywca:
Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców Reppol
ul. Foksal 3/5
00-366 Warszawa
NIP: 5252343742
Polska

Faktura do zamówienia nr: **866454**
Numer zamówienia: **866454**

Lp.	Nazwa towaru/usługi	Jm.	Ilość	Cena jednostkowa netto [PLN]	Stawka VAT [%]	Wartość netto [PLN]
1.	Ebook "Orzeł biały. Czerwona gwiazda (wersja multimedialna)"	usługa	1	24,38	23%	24,38

	Brutto	VAT	Netto	
Razem:	29,99	5,61	24,38	
W tym:	23%	29,99	5,61	24,38
	NP	0,00	0,00	0,00

Razem do zapłaty:

29,99 zł

Słownie:
dwadzieścia dziewięć złotych dziewięćdziesiąt dziewięć groszy

Bank: Raiffeisen Bank Polska S.A.
Nazwa konta: Wydawnictwo Otwarte Sp. z o.o.
Numer rachunku: PL 77 1750 1048 0000 0000 2612 0217